

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-18-25

Druk nr 1129

Warszawa, 19 marca 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam
Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o Narodowym Instytucie Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych
został upoważniony Minister do spraw Społeczeństwa Obywatelskiego.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Art. 1. W ustawie z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1618) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 24 w ust. 3 pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) realizacja innych zadań zleczanych przez Przewodniczącego Komitetu lub ministra kierującego określonym działem administracji rządowej, przy jednoczesnym zapewnieniu na ich realizację środków finansowych, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 lit. b.”;

2) w art. 46:

a) w ust. 1:

– we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „wynosi 1 374 580 000 zł” zastępuje się wyrazami „wynosi 1 490 880 000 zł”,

– pkt 9 i 10 otrzymują brzmienie:

„9) 2025 – 309 000 000 zł;

10) 2026 – 234 300 000 zł.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Maksymalny limit wydatków budżetu państwa będący skutkiem finansowania ustawy na lata 2027–2036 wynosi 2 426 000 000 zł, z tym że w roku:

1) 2027 – 236 300 000 zł;

2) 2028 – 235 300 000 zł;

3) 2029 – 237 300 000 zł;

4) 2030 – 239 300 000 zł;

5) 2031 – 241 300 000 zł;

6) 2032 – 243 300 000 zł;

7) 2033 – 245 300 000 zł;

8) 2034 – 247 300 000 zł;

9) 2035 – 249 300 000 zł;

- 10) 2036 – 251 300 000 zł.”,
- c) w ust. 2 po wyrazach „ust. 1” dodaje się wyrazy „i 1a”,
- d) w ust. 4 po wyrazach „ust. 1” dodaje się wyrazy „i 1a”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ma na celu podwyższenie limitów wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowania ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1618), zwanej dalej: „ustawa o NIW–CRSO”, określenie limitów wydatków na kolejne 10 lat, a także umożliwienie zlecania Narodowemu Instytutowi Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (dalej: „Narodowy Instytut”) zadań przez ministrów kierujących działami administracji rządowej.

W aktualnym stanie prawnym art. 24 ust. 3 pkt 12 ustawy o NIW–CRSO umożliwia Przewodniczącemu Komitetu do spraw Pożytku Publicznego zlecanie Narodowemu Instytutowi innych zadań niż wymienione w ustawie o NIW–CRSO, przy jednoczesnym zapewnieniu na ich realizację środków finansowych, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 lit. b ww. ustawy, czyli dotacji celowych. Proponuje się, aby taka możliwość objęła wszystkich ministrów kierujących działami administracji rządowej. Dzięki projektowanej zmianie poszczególni ministrowie kierujący określonymi działami administracji rządowej będą mogli zlecać zadania Narodowemu Instytutowi, przy jednoczesnym zapewnieniu dotacji celowych na ich realizację.

W wykonaniu art. 50 ust. 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.) w art. 46 ust. 1 ustawy o NIW–CRSO zostały określone maksymalne limity wydatków budżetu państwa będące skutkiem finansowania tej ustawy na lata 2017–2026. Limity przewidziane w ustawie na lata 2025 i 2026 nie są wystarczające, a potrzeba ich zwiększenia stanowi konsekwencję zwiększenia wydatków w ramach:

- 1) Rządowego Programu Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych, którego głównym celem jest wsparcie rozwoju organizacji harcerskich jako strategicznych partnerów państwa w rozwoju i wychowywaniu młodych ludzi. Program realizuje jedno z podstawowych założeń Narodowego Instytutu, jakim jest skoordynowanie współpracy centralnych organów administracji z organizacjami pozarządowymi. Zwiększone środki finansowe w latach 2025–2027, z początkowych 15 000 tys. zł do 18 000 tys. zł, czyli o dodatkowe 3000 tys. zł, zostaną przeznaczone na organizację otwartego konkursu. Jego celem będzie przygotowanie jednego z najważniejszych wydarzeń światowego ruchu skautowego – Światowego Jamboree Skautowego. Organizacja tego wydarzenia na terenie

Polski stanowi niepowtarzalną okazję do promocji aktywności obywatelskiej oraz edukacji młodzieży w duchu odpowiedzialności za wspólnotę lokalną, narodową i międzynarodową;

- 2) Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO – finansowanego z dotacji budżetu państwa, którego głównym celem jest wsparcie rozwoju instytucjonalnego organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie udziału tych organizacji w życiu publicznym i upowszechnianiu demokratycznych norm obywatelskości. Zwiększone środki na lata 2025–2036, z początkowych 9 522 tys. zł do 14 522 tys. zł, czyli o dodatkowe 5000 tys. zł, zostaną przeznaczone na utworzenie nowych, pilotażowych ścieżek finansowania, mających na celu wsparcie organizacji. Działania te będą w pełni zgodne z założeniami programów, a w szczególności z ich celami szczegółowymi;
- 3) dotacji podmiotowej Narodowego Instytutu – proponowane zwiększenie dotacji w nadchodzących latach wynika z konieczności dostosowania jej wysokości do planowanych zmian w funkcjonowaniu Instytutu, w tym zmiany siedziby, która wiąże się ze wzrostem kosztów operacyjnych z uwagi na nowe warunki lokalowe. Dodatkowo ogólny wzrost cen spowodowany inflacją również przyczyni się do zwiększenia wydatków. W związku z tym jest niezbędne zwiększenie dotacji podmiotowej, aby zapewnić środki na pokrycie rosnących kosztów administracyjnych, kadrowych oraz na efektywną realizację zadań Instytutu, co jest kluczowe dla jego dalszego rozwoju i sprawnego funkcjonowania;
- 4) dotacji celowej na inwestycje Narodowego Instytutu – planowane wydatki majątkowe na realizację zadań inwestycyjnych w 2025 r. zostały zwiększone w związku z dodatkowymi kosztami wynikającymi z planowanego rozwiązania umowy z generalnym wykonawcą, dotyczącymi zakończenia realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Kompleksowa adaptacja budynku hotelowego przy ul. Belwederskiej w Warszawie na budynek biurowy – siedzibę NIW–CRSO”. Zwiększenie środków jest niezbędne do pokrycia kosztów związanych z tym procesem, co umożliwi sprawne zakończenie inwestycji zgodnie z nowymi warunkami realizacyjnymi;
- 5) pozostałych zadań zleczanych przez Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w trybie art. 24 ust. 3 pkt 12 ustawy o NIW–CRSO, dodatkowo w limitach została ujęta kwota 10 000 tys. zł, przeznaczona na realizację nowych programów oraz dodatkowych zadań zleconych przez Przewodniczącą Komitetu do spraw Pożytku Publicznego. Środki te mają na celu wspieranie nowych inicjatyw oraz realizację dodatkowych zobowiązań zgodnie z priorytetami Komitetu;

- 6) dotacji celowej na realizację przez Narodowy Instytut nowego programu mającego na celu wzmocnienie małych i średnich organizacji pozarządowych spoza dużych ośrodków miejskich w wysokości 70 000 tys. zł w 2025 r.

Projekt ustawy w art. 1 pkt 2 lit. b przewiduje określenie limitów wydatków budżetu państwa na lata 2027–2036, w celu wykonania obowiązku Rady Ministrów polegającego na przedstawieniu Sejmowi, trzy lata przed upływem ww. 10-letniego okresu, projektu zmiany ustawy określającego maksymalne limity wydatków jednostek sektora finansów publicznych na kolejnych 10 lat budżetowych wykonywania ustawy, zgodnie z przepisem art. 50 ust. 1c ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, zarządzane przez Narodowy Instytut zostały zaplanowane do 2030 r. (z wyjątkiem Rządowego Programu Fundusz Młodzieżowy na lata 2022–2033 oraz Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Poradniczych na lata 2022–2033). W związku z tym podstawę do określenia limitów na lata 2027–2030 stanowią kwoty zaplanowane na realizację tych programów, a na lata 2031–2036 przyjęto wartości finansowania programów odpowiadające poprzedzającym okresom, tj.:

- 1) Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO, którego głównym celem jest zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne, przez poprawę samoorganizacji społecznej, wzrost znaczenia sektora obywatelskiego w życiu publicznym oraz wzmocnienie instytucjonalne sektora obywatelskiego w Polsce – w kwocie 80 000 tys. zł rocznie;
- 2) Rządowego Programu Polski Inkubator Rzemiosła, którego głównym celem jest wsparcie środowiska rzemieślniczego, w zakresie podniesienia umiejętności i kompetencji kadr zaangażowanych w działalność statutową samorządu gospodarczego rzemiosła oraz pomoc instytucjonalną i promocyjną organizacji rzemieślniczych – w kwocie 10 000 tys. zł rocznie;
- 3) Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Uniwersytetów Ludowych, którego głównym celem jest rozwój edukacji dorosłych w formie grundtvigiańskich uniwersytetów ludowych. Program zakłada wsparcie już istniejących uniwersytetów ludowych, reaktywację placówek, które z różnych przyczyn zaprzestały czynnej działalności edukacyjnej, tworzenie nowych uniwersytetów ludowych i wspieranie ich rozwoju, oddziaływanie na społeczności lokalne, ze szczególnym uwzględnieniem podmiotów o podobnej misji, celach i zadaniach, a także budowanie sieci i partnerstw

oraz popularyzację modelu edukacji grundtvigiańskiej – w kwocie 14 300 tys. zł rocznie;

- 4) Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Międzynarodowych Domów Spotkań, którego głównym celem jest promowanie nawiązywania kontaktów między społecznościami w UE i poza nią, promowanie solidarności i zrozumienia międzykulturowego, upowszechnianie dziedzictwa narodowego Polaków i historii Polski – w kwocie 2 850 tys. zł rocznie;
- 5) Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Poradniczych, którego głównym celem jest wsparcie stabilności organizacyjnej i finansowej organizacji obywatelskich uczestniczących w systemie bezpłatnej pomocy. Działania w ramach programu przyczynią się w szczególności do ułatwienia dostępu i poprawy oferty bezpłatnego poradnictwa prawnego oraz specjalistycznego dla obywateli – w kwocie 15 000 tys. zł rocznie;
- 6) Rządowego Programu Fundusz Młodzieżowy, którego głównym celem jest zwiększenie zaangażowania młodzieży i młodzieżowych organizacji pozarządowych w życie publiczne przez wsparcie inicjatyw młodzieżowych, wzrost ich znaczenia w życiu publicznym oraz ich wzmocnienie instytucjonalne – w kwocie 20 000 tys. zł rocznie;
- 7) Rządowego Programu Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego Korpus Solidarności – finansowanego z dotacji budżetu państwa, którego strategicznym celem jest wsparcie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego przez wypracowanie i wdrożenie rozwiązań ułatwiających i zachęcających do systematycznego oraz długoterminowego angażowania się obywateli w wolontariat – w kwocie 28 000 tys. zł rocznie;
- 8) Rządowego Programu Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych, którego głównym celem jest wsparcie rozwoju organizacji harcerskich jako strategicznych partnerów państwa w rozwoju i wychowywaniu młodych ludzi. Program realizuje jedno z podstawowych założeń Narodowego Instytutu, jakim jest skoordynowanie współpracy centralnych organów administracji z organizacjami pozarządowymi – w kwocie 18 000 tys. zł w 2027 r., a od 2028 r. – 15 000 tys. zł rocznie;
- 9) Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO – finansowanego z dotacji budżetu państwa, którego głównym celem jest wsparcie rozwoju instytucjonalnego organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie udziału tych organizacji w życiu publicznym i upowszechnianiu demokratycznych norm obywatelskości – w kwocie 14 522 tys. zł rocznie.

Dodatkowo zostały zaplanowane środki na:

- 1) dotację podmiotową Narodowego Instytutu w kwocie 19 547 tys. zł od 2026 r., w związku z koniecznością dostosowania wysokości środków do planowanych zmian w funkcjonowaniu Instytutu, w tym zmiany siedziby, która wiąże się ze wzrostem kosztów operacyjnych z uwagi na nowe warunki lokalowe, a także ogólny wzrost cen spowodowany inflacją, który również przyczyni się do zwiększenia wydatków. W związku z tym jest niezbędne zwiększenie dotacji podmiotowej, corocznie o dodatkowe 2 000 tys. zł, aby zapewnić środki na pokrycie rosnących kosztów administracyjnych, kadrowych oraz na efektywną realizację zadań Instytutu, co jest kluczowe dla jego dalszego rozwoju i sprawnego funkcjonowania;
- 2) dotację celową na inwestycje Narodowego Instytutu – planowane wydatki majątkowe na realizację zadań inwestycyjnych w kwocie 2 000 tys. zł rocznie;
- 3) pozostałe zadania zlecane przez Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w trybie art. 24 ust. 3 pkt 12 ustawy o NIW–CRSO, dodatkowo w limitach została ujęta kwota 10 000 tys. zł rocznie, przeznaczona na realizację nowych programów oraz dodatkowych zadań zleconych przez Przewodniczącą Komitetu do spraw Pożytku Publicznego. Środki te mają na celu wspieranie nowych inicjatyw oraz realizację dodatkowych zobowiązań zgodnie z priorytetami Komitetu.

W art. 1 pkt 2 lit. c i d zaprojektowano zmiany dostosowujące przepisy do nowo określonych limitów wydatków na lata 2027–2036. Nowe limity zostały uwzględnione w mechanizmie korygującym polegającym na ograniczeniu kosztów rzeczowych ponoszonych przez Narodowy Instytut, w przypadku zagrożenia przekroczenia limitów (zmiana art. 46 ust. 2 ustawy o NIW–CRSO), oraz w zakresie monitorowania wykorzystania tych limitów przez Prezesa Rady Ministrów (zmiana art. 46 ust. 4 ustawy o NIW–CRSO).

Proponuje się wejście w życie ustawy w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

Projekt nie wywiera wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.).

Projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Przepisy przedmiotowego projektu ustawy pozostają poza zakresem prawa Unii Europejskiej i nie są sprzeczne z tym prawem. Z tego względu projekt ustawy nie został przedstawiony właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248 oraz z 2024 r. poz. 1535) oraz stosownie do postanowień § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806) projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

W celu spełnienia wymogu, o którym mowa w § 42 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt został skierowany do Koordynatora OSR.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Minister do spraw Społeczeństwa Obywatelskiego, Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Minister do spraw Społeczeństwa Obywatelskiego, Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Łukasz Jachimowicz – Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego KPRM, 22 694 75 29, Lukasz.Jachimowicz@kprm.gov.pl	Data sporządzenia 6 marca 2025 r. Źródło: Inicjatywa własna Nr w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD170
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ma na celu podwyższenie limitów wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowania ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1618) (dalej: „ustawa o NIW–CRSO”), określenie limitów wydatków na kolejne 10 lat, a także umożliwienie zlecenia Narodowemu Instytutowi Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (dalej: „Narodowy Instytut”) zadań przez ministrów kierujących działami administracji rządowej.

W związku z powyższym projekt ustawy ma na celu zmiany w 2 następujących obszarach:

I. Podwyższenie limitów wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowania ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego oraz określenie limitów wydatków na kolejne 10 lat

W wykonaniu art. 50 ust. 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.) w art. 46 ust. 1 ustawy o NIW–CRSO zostały określone maksymalne limity wydatków budżetu państwa będące skutkiem finansowania tej ustawy na lata 2017–2026. Limity przewidziane w ustawie na lata 2025 i 2026 nie są wystarczające, a potrzeba ich zwiększenia stanowi konsekwencję zwiększenia wydatków w ramach:

- 1) Rządowego Programu Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych, którego głównym celem jest wsparcie rozwoju organizacji harcerskich jako strategicznych partnerów państwa w rozwoju i wychowywaniu młodych ludzi. Program realizuje jedno z podstawowych założeń Narodowego Instytutu, jakim jest skoordynowanie współpracy centralnych organów administracji z organizacjami pozarządowymi. Zwiększone środki finansowe w latach 2025–2027, z początkowych 15 000 tys. zł do 18 000 tys. zł, czyli o dodatkowe 3000 tys. zł, zostaną przeznaczone na organizację otwartego konkursu. Jego celem będzie przygotowanie jednego z najważniejszych wydarzeń światowego ruchu skautowego – Światowego Jamboree Skautowego. Organizacja tego wydarzenia na terenie Polski stanowi niepowtarzalną okazję do promocji aktywności obywatelskiej oraz edukacji młodzieży w duchu odpowiedzialności za wspólnotę lokalną, narodową i międzynarodową;
- 2) Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO – finansowanego z dotacji budżetu państwa, którego głównym celem jest wsparcie rozwoju instytucjonalnego organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie udziału tych organizacji w życiu publicznym i upowszechnianiu demokratycznych norm obywatelskości. Zwiększone środki na lata 2025–2036, z początkowych 9 522 tys. zł do 14 522 tys. zł, czyli o dodatkowe 5000 tys. zł, zostaną przeznaczone na utworzenie nowych, pilotażowych ścieżek finansowania, mających na celu wsparcie organizacji. Działania te będą w pełni zgodne z założeniami programów, a w szczególności z ich celami szczegółowymi;

- 3) dotacji podmiotowej Narodowego Instytutu – proponowane zwiększenie dotacji w nadchodzących latach wynika z konieczności dostosowania jej wysokości do planowanych zmian w funkcjonowaniu Instytutu, w tym zmiany siedziby, która wiąże się ze wzrostem kosztów operacyjnych z uwagi na nowe warunki lokalowe. Dodatkowo ogólny wzrost cen spowodowany inflacją również przyczyni się do zwiększenia wydatków. W związku z tym jest niezbędne zwiększenie dotacji podmiotowej, aby zapewnić środki na pokrycie rosnących kosztów administracyjnych, kadrowych oraz na efektywną realizację zadań Instytutu, co jest kluczowe dla jego dalszego rozwoju i sprawnego funkcjonowania;
- 4) dotacji celowej na inwestycje Narodowego Instytutu – planowane wydatki majątkowe na realizację zadań inwestycyjnych w 2025 r. mogą ulec zwiększeniu w związku z dodatkowymi kosztami wynikającymi z ewentualnego rozwiązania umowy z generalnym wykonawcą (zadanie inwestycyjne pn. „Kompleksowa adaptacja budynku hotelowego przy ul. Belwederskiej w Warszawie na budynek biurowy – siedzibę NIW–CRSO”). Zwiększenie środków jest niezbędne do pokrycia kosztów związanych z tym procesem, co umożliwi sprawne zakończenie inwestycji zgodnie z nowymi warunkami realizacyjnymi;
- 5) pozostałych zadań zleczanych przez Przewodniczącą Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w trybie art. 24 ust. 3 pkt 12 ustawy o NIW–CRSO, dodatkowo w limitach została ujęta kwota 10 000 tys. zł, przeznaczona na realizację nowych programów oraz dodatkowych zadań zleczonych przez Przewodniczącą Komitetu do spraw Pożytku Publicznego. Środki te mają na celu wspieranie nowych inicjatyw oraz realizację dodatkowych zobowiązań zgodnie z priorytetami Komitetu;
- 6) dotacji celowej na realizację przez Narodowy Instytut nowego programu mającego na celu wzmocnienie małych i średnich organizacji pozarządowych spoza dużych ośrodków miejskich w wysokości 70 000 tys. zł w 2025 r. Aktualnie zostały opracowane założenia planowanego nowego programu, które są poddane procedurze prekonsultacji publikowanej pod adresem:

<https://www.gov.pl/web/pozytek/rusza-prekonsultacje-spoleczne-nowego-programu-niw--crso-na-rzecz-budowania-odpornosci-spolecznej>.

Zgodnie z założeniami, planowany nowy program zakłada wsparcie organizacji pozarządowych działających w małych i średnich miejscowościach oraz na terenach wiejskich; głównym celem będzie zwiększenie potencjału małych lokalnych organizacji obywatelskich działających na terenach wiejskich lub w małych i średnich miastach do prowadzenia działań na rzecz rozwoju aktywności i integracji społecznej oraz zwiększenia odporności społeczności lokalnych na kryzysy; rozwoju sektora pozarządowego, w tym do podniesienia jakości działania organizacji oraz ich efektywniejszego zaangażowania w działania na rzecz społeczności lokalnych. Zgodnie z założeniami planuje się, aby środki trafiły do organizacji zarejestrowanych na terenach wiejskich i w miejscowościach do 100 000 mieszkańców. Realizacja nowego programu została zaplanowana na 2025 r., będzie finansowana z krajowych środków publicznych pochodzących z budżetu państwa. Środki na ten cel zostały zaplanowane w projekcie budżetu państwa na 2025 r. w rezerwie celowej. Planuje się, że finansowanie projektów ze środków nowego programu będzie się odbywać w trybie otwartego konkursu ofert, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, z późn. zm.). W efekcie planuje się, aby projekty, które otrzymają dofinansowanie, wspierały integrację społeczności, wzmacniały ich odporność na kryzysy i zwiększały partycypację społeczną. Program miałby zatem umożliwić organizacjom rozwój instytucjonalny, podniesienie jakości działań oraz skuteczniejsze zaangażowanie w potrzeby lokalnych społeczności, wspieranie budowy lokalnych i regionalnych sieci organizacji pozarządowych. Z uwagi na trwające prekonsultacje ostateczna treść programu będzie podlegać modyfikacjom wynikającym z analizy stanowisk przekazanych w prekonsultacjach.

Projekt ustawy w art. 1 pkt 2 lit. b przewiduje też określenie limitów wydatków budżetu państwa na lata 2027–2036, w celu wykonania obowiązku Rady Ministrów polegającego na przedstawieniu Sejmowi, trzy lata przed upływem ww. 10-letniego okresu, projektu zmiany ustawy określającego maksymalne limity wydatków jednostek sektora finansów publicznych na kolejnych 10 lat budżetowych wykonywania ustawy, zgodnie z przepisem art. 50 ust. 1c ustawy o finansach publicznych.

Programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, zarządzane przez Narodowy Instytut zostały zaplanowane do 2030 r. (z wyjątkiem Rządowego Programu Fundusz Młodzieżowy na lata 2022–2033 oraz Rządowego

Programu Rozwoju Organizacji Poradniczych na lata 2022–2033). W związku z tym podstawę do określenia limitów na lata 2027–2030 stanowią kwoty zaplanowane na realizację tych programów, a na lata 2031–2036 przyjęto wartości finansowania programów odpowiadające poprzedzającym okresom:

- 1) Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO, którego głównym celem jest zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne, przez poprawę samoorganizacji społecznej, wzrost znaczenia sektora obywatelskiego w życiu publicznym oraz wzmocnienie instytucjonalne sektora obywatelskiego w Polsce – w kwocie 80 000 tys. zł rocznie;
- 2) Rządowego Programu Polski Inkubator Rzemiosła, którego głównym celem jest wsparcie środowiska rzemieślniczego, w zakresie podniesienia umiejętności i kompetencji kadr zaangażowanych w działalność statutową samorządu gospodarczego rzemiosła oraz pomoc instytucjonalną i promocyjną organizacji rzemieślniczych – w kwocie 10 000 tys. zł rocznie;
- 3) Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Uniwersytetów Ludowych, którego głównym celem jest rozwój edukacji dorosłych w formie grundtvigiańskich uniwersytetów ludowych. Program zakłada wsparcie już istniejących uniwersytetów ludowych, reaktywację placówek, które z różnych przyczyn zaprzestały czynnej działalności edukacyjnej, tworzenie nowych uniwersytetów ludowych i wspieranie ich rozwoju, oddziaływanie na społeczności lokalne, ze szczególnym uwzględnieniem podmiotów o podobnej misji, celach i zadaniach, a także budowanie sieci i partnerstw oraz popularyzację modelu edukacji grundtvigiańskiej – w kwocie 14 300 tys. zł rocznie;
- 4) Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Międzynarodowych Domów Spotkań, którego głównym celem jest promowanie nawiązywania kontaktów między społeczeństwami w UE i poza nią, promowanie solidarności i zrozumienia międzykulturowego, upowszechnianie dziedzictwa narodowego Polaków i historii Polski – w kwocie 2 850 tys. zł rocznie;
- 5) Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Poradniczych, którego głównym celem jest wsparcie stabilności organizacyjnej i finansowej organizacji obywatelskich uczestniczących w systemie bezpłatnej pomocy. Działania w ramach programu przyczynią się w szczególności do ułatwienia dostępu i poprawy oferty bezpłatnego poradnictwa prawnego oraz specjalistycznego dla obywateli – w kwocie 15 000 tys. zł rocznie;
- 6) Rządowego Programu Fundusz Młodzieżowy, którego głównym celem jest zwiększenie zaangażowania młodzieży i młodzieżowych organizacji pozarządowych w życie publiczne przez wsparcie inicjatyw młodzieżowych, wzrost ich znaczenia w życiu publicznym oraz ich wzmocnienie instytucjonalne – w kwocie 20 000 tys. zł rocznie;
- 7) Rządowego Programu Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego Korpus Solidarności – finansowanego z dotacji budżetu państwa, którego strategicznym celem jest wsparcie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego przez wypracowanie i wdrożenie rozwiązań ułatwiających i zachęcających do systematycznego oraz długoterminowego angażowania się obywateli w wolontariat – w kwocie 28 000 tys. zł rocznie;
- 8) Rządowego Programu Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych, którego głównym celem jest wsparcie rozwoju organizacji harcerskich jako strategicznych partnerów państwa w rozwoju i wychowywaniu młodych ludzi. Program realizuje jedno z podstawowych założeń Narodowego Instytutu, jakim jest skoordynowanie współpracy centralnych organów administracji z organizacjami pozarządowymi – w kwocie 18 000 tys. zł w 2027 r., a od 2028 r. – 15 000 tys. zł rocznie;
- 9) Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO – finansowanego z dotacji budżetu państwa, którego głównym celem jest wsparcie rozwoju instytucjonalnego organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie udziału tych organizacji w życiu publicznym i upowszechnianiu demokratycznych norm obywatelskości – w kwocie 14 522 tys. zł rocznie.

Dodatkowo zostały zaplanowane środki na:

- 1) dotację podmiotową Narodowego Instytutu w kwocie 19 547 tys. zł od 2026 r., w związku z koniecznością dostosowania wysokości środków do planowanych zmian w funkcjonowaniu Instytutu, w tym zmiany siedziby, która wiąże się ze wzrostem kosztów operacyjnych z uwagi na nowe warunki lokalowe, a także ogólny wzrost cen spowodowany inflacją, który również przyczyni się do zwiększenia wydatków. W związku z tym jest niezbędne zwiększenie dotacji podmiotowej, corocznie o dodatkowe 2 000 tys. zł, aby zapewnić środki na

pokrycie rosnących kosztów administracyjnych, kadrowych oraz na efektywną realizację zadań Instytutu, co jest kluczowe dla jego dalszego rozwoju i sprawnego funkcjonowania;

- 2) dotację celową na inwestycje Narodowego Instytutu – planowane wydatki majątkowe na realizację zadań inwestycyjnych w kwocie 2 000 tys. zł rocznie;
- 3) pozostałe zadania zlecane przez Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w trybie art. 24 ust. 3 pkt 12 ustawy o NIW–CRSO, dodatkowo w limitach została ujęta kwota 10 000 tys. zł rocznie, przeznaczona na realizację nowych programów oraz dodatkowych zadań zleconych przez Przewodniczącą Komitetu do spraw Pożytku Publicznego. Środki te mają na celu wspieranie nowych inicjatyw oraz realizację dodatkowych zobowiązań zgodnie z priorytetami Komitetu.

II. Umożliwienie zlecenia Narodowemu Instytutowi Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego zadań przez ministrów kierujących działami administracji rządowej

W aktualnym stanie prawnym art. 24 ust. 3 pkt 12 ustawy o NIW–CRSO umożliwia Przewodniczącemu Komitetu do spraw Pożytku Publicznego zlecenie Narodowemu Instytutowi innych zadań niż wymienione w ustawie o NIW–CRSO przy jednoczesnym zapewnieniu na ich realizację środków finansowych, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 lit. b ww. ustawy, czyli dotacji celowych. Proponuje się, aby taka możliwość objęła wszystkich ministrów kierujących działami administracji rządowej. Dzięki projektowanej zmianie poszczególni ministrowie kierujący określonymi działami administracji rządowej będą mogli zlecać zadania Narodowemu Instytutowi, przy jednoczesnym zapewnieniu dotacji celowych na ich realizację.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt ustawy ma na celu:

- 1) podwyższenie limitów wydatków budżetu państwa będących skutkiem jej finansowania, określenie limitów wydatków na kolejne 10 lat. W tym zakresie proponuje się nowelizację art. 46 ustawy o NIW–CRSO;
- 2) umożliwienie zlecenia Narodowemu Instytutowi zadań przez ministrów kierujących działami administracji rządowej. W tym zakresie proponuje się nowelizację art. 24 ustawy o NIW–CRSO.

Nie jest możliwe osiągnięcie celu projektu za pomocą innych środków niż nowelizacja przepisów ustawowych, z uwagi na fakt, że przedmiotowa tematyka objęta jest zakresem regulacji ustawowej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
organizacje pozarządowe i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	102,6 tys. (dane GUS z 2022 r.)	Główny Urząd Statystyczny	Zwiększenie dostępu do finansowania realizacji zadań publicznych z programów wspierania społeczeństwa obywatelskiego, przez zwiększenie wartości środków przeznaczonych na te programy. Ujednolicenie zasad dotyczących procedury zlecenia zadań publicznych organizacjom pozarządowym.

Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego	1	Gov.pl	Zwiększenie limitów wydatków budżetu państwa, przeznaczonych na realizację zadań Narodowego Instytutu. Ujednolicenie zasad dotyczących procedury zlecania zadań publicznych organizacjom pozarządowym. Umożliwienie zlecania Narodowemu Instytutowi zadań przez ministrów kierujących działami administracji rządowej.
Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego	1	Gov.pl	Zwiększenie limitów wydatków budżetu państwa na realizację zadań zleczanych NIW–CRSO przez Przewodniczącego Komitetu.
Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów	1	Gov.pl	Zwiększenie limitów wydatków budżetu państwa na realizację programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego (istniejących oraz planowanych do realizacji w kolejnych latach) oraz zwiększenie dotacji podmiotowej na obsługę programów, zwiększenie dotacji inwestycyjnej w związku z dodatkowymi kosztami wynikającymi z planowanego rozwiązania umowy z generalnym wykonawcą, dotyczącymi zakończenia realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Kompleksowa adaptacja budynku hotelowego przy ul. Belwederskiej w Warszawie na budynek biurowy – siedzibę NIW–CRSO”.
Ministrowie kierujący określonymi działami administracji rządowej	19 (2024 r.)	Gov.pl	Poszczególni ministrowie kierujący określonymi działami administracji rządowej będą mogli zlecać zadania Narodowemu Instytutowi, przy jednoczesnym zapewnieniu dotacji celowych na ich realizację.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248 oraz z 2024 r. poz. 1535) oraz stosownie do postanowień § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806) projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny

Projekt nie wymaga opiniowania z uwagi na finansowy i techniczny charakter proponowanych zmian, które mogą wywrzeć jedynie pozytywny wpływ na działanie instytucji, na które projekt będzie oddziaływał (na Narodowy Instytut przez zwiększenie wartości środków przeznaczonych na finansowanie zadań wynikających z ustawy o NIW-CRSO, umożliwienie zlecenia Narodowemu Instytutowi zadań przez ministrów kierujących działami administracji rządowej).

Projekt nie wymaga przeprowadzania konsultacji publicznych z uwagi na finansowy i techniczny charakter proponowanych zmian, które mogą wywrzeć jedynie pozytywny wpływ na działanie trzeciego sektora, przez zwiększenie wartości środków przeznaczonych na dotacje w ramach realizacji programów wspierania społeczeństwa obywatelskiego. Zrezygnowano zatem z prowadzenia konsultacji publicznych projektu.

Z ww. powodów projekt nie wymaga też opiniowania przez Radę Działalności Pożytku Publicznego.

Projektowane regulacje zwiększą zatem dostęp do finansowania realizacji zadań publicznych z programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, przez zwiększenie wartości środków przeznaczonych na te programy.

Projektowane zmiany w ustawie o NIW-CRSO skutkować będą podwyższeniem limitów wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowania tej ustawy i tym samym pozwolą na wsparcie finansowe większej liczby zadań zleczanych organizacjom pozarządowym. Co więcej przy zlecaniu zadań publicznych Narodowy Instytut będzie mógł współpracować nie tylko z Przewodniczącym Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, ale także z poszczególnymi ministrami „działowymi” – w związku z projektowaną zmianą art. 24.

Należy też podkreślić, że wskazane powyżej procedowanie projektu z rezygnacją z prowadzenia opiniowania i konsultacji publicznych wynika też z konieczności niezwłocznego zwiększenia limitu wydatków Narodowego Instytutu na rok 2025 stosownie do przedstawionych w projekcie zmian. Mając zatem na uwadze pozytywne oddziaływanie projektowanych regulacji na ich odbiorców, odstąpiono od przeprowadzania opiniowania i konsultacji publicznych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	96,0	20,3	236,3	235,3	237,3	239,3	241,3	243,3	245,3	247,3	249,3	2 291,0
budżet państwa	96,0	20,3	236,3	235,3	237,3	239,3	241,3	243,3	245,3	247,3	249,3	2 291,0
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-96,0	-20,3	-236,3	-235,3	-237,3	-239,3	-241,3	-243,3	-245,3	-247,3	-249,3	- 2 291,0
budżet państwa	-96,0	-20,3	-236,3	-235,3	-237,3	-239,3	-241,3	-243,3	-245,3	-247,3	-249,3	- 2 291,0

JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Źródła finansowania	Wynikające z regulacji wydatki zostaną sfinansowane w ramach wydatków zaplanowanych w cz. 16 – KPRM na realizację zadań przez Narodowy Instytut lub w przypadku braku środków na ich realizację w cz. 16 – KPRM – z rezerw celowych budżetu państwa np. w 2025 r. w cz. 83 poz. 49 w kwocie 6 700 tys. zł w ramach zapewnienia finansowania oraz w cz. 83 poz. 44 w kwocie 6 811 tys. zł na KS zgodnie z pismem Ministra Finansów nr BP6.411.24.2024/1 z 28.08.2024 r. oraz w poz. 70 kwota 70 000 tys. zł lub rezerwy ogólnej. Zaplanowany w procedowanej zmianie ustawy o NIW–CRSO limit wydatków określony w art. 46 ust. 1 w latach 2025-2036 uwzględnia planowane wydatki w ramach programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, o których mowa w art. 23 ustawy o NIW–CRSO. Ponadto w limitach wydatków w latach 2025–2036 została uwzględniona kwota 10 mln zł w każdym roku na realizację zadań Narodowego Instytutu, o których mowa w art. 24 ust. 3 pkt 12 ustawy o NIW–CRSO, tj. realizację innych zadań zleczanych przez Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego. Uwzględniono również kwotę na dotację podmiotową dla Narodowego Instytutu oraz na dotację celową na wydatki inwestycyjne Narodowego Instytutu. Projektowana zmiana ustawy o NIW–CRSO nie uwzględnia w limitach wydatków środków planowanych do przekazania do NIW przez ministrów kierujących określonymi działaniami administracji rządowej, zgodnie z projektowaną zmianą brzmienia art. 24 ust. 3 pkt 12 ustawy o NIW–CRSO. Ponadto należy zaznaczyć, że dodatkowym źródłem finansowania wydatków NIW-CRSO, w tym na programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, są środki Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (FWRSO) [w planie finansowym agencji wykonawczej – NIW–CRSO, stanowiącym załącznik do ustawy budżetowej na rok 2025 (załącznik 11, tabela 2) ujęto jako przychody NIW środki od innych jednostek sektora finansów publicznych w kwocie 51,82 mln zł]. Środki FWRSO są źródłem współfinansowania 2 programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego: Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018–2030 i Korpusu Solidarności – Rządowego Programu Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego na lata 2018–2030 – programów realizowanych przez NIW–CRSO. FWRSO to fundusz celowy utworzony na podstawie art. 88a ustawy o grach hazardowych.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Potrzeba zwiększenia limitów wydatków na lata 2025 i 2026 w ustawie o NIW–CRSO stanowi konsekwencję zwiększenia wydatków w ramach: Rządowego Programu Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych – kwota wpisana w założeniach zmiany ustawy wynika z potrzeb zgłoszonych przez organizatorów Światowego Jamboree Skautowego. Sama uchwała poprzedniej Rady Ministrów nie rodziła zobowiązań finansowych jako takich, nie zabezpieczono także środków na cele Jamboree ani nie przygotowano rozporządzeń wykonawczych. Dzisiejsze działania na rzecz wsparcia organizacji Jamboree kwotą 9 mln zł w ramach programu ROHiS (3 mln zł rocznie), którego całkowity budżet szacuje się na ok 300 000 mln zł, jest koniecznym zabezpieczeniem środków na ten ważny cel; Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO – plan przekazania na ten cel 5 mln zł. W sumie program ma mieć dodatkowo 15 mln zł – po 5 mln w każdym roku. Ilość środków ma wystarczyć na przyznanie 30 grantów po 100 tys. zł na działania roczne w 2025 (i kolejne 30 rocznie) roku oraz 20 grantów po 300 tys. zł na działania trzyletnie. W dyskusji z MKDiN oszacowano, że taka ilość wystarczyłaby nie tylko na wsparcie organizacji, ale także sprawdzenie, jak duże będzie zainteresowanie grantami instytucjonalnymi w sektorze kultury i ewentualnie opracowanie nowych rządowych programów grantowych; dotacji podmiotowej Narodowego Instytutu – zgodnie z ustawą budżetową na rok 2025 zaplanowana kwota dotacji wynosi 16 547 tys. zł, co stanowi wzrost o 1 278 tys. zł w porównaniu do ustawy budżetowej na rok 2024. Wzrost kosztów administracyjnych o 10% stanowi maksymalną wartość dotacji zaplanowaną w limicie. Kwota dotacji zaplanowana w limicie nie jest tożsama z faktyczną kwotą dotacji											

ujmowaną corocznie w ustawie budżetowej. Ostateczna wysokość środków w budżecie w trakcie prac planistycznych jest corocznie dostosowywana do aktualnych potrzeb NIW oraz możliwości finansowych państwa. Przy określeniu szacunkowej wartości kosztów administracyjnych przyjęto założenia:

- zwiększenie liczby etatów o ok. 10 etatów w zależności od liczby realizowanych programów oraz zaplanowanej w budżecie alokacji środków,
- proporcjonalny do zatrudnienia wzrost kosztów utrzymania stanowisk pracy, w tym wynagrodzeń oraz świadczeń pracowniczych, powierzchni biurowej,
- wzrost wynagrodzeń wynikających ze wskaźników makroekonomicznych,
- wzrost cen usług, w tym znaczący wzrost cen energii oraz mediów.

Zwiększenie zaplanowanej kwoty dotacji ma na celu zapewnienie większej elastyczności w planowaniu. W ostatnich latach Narodowy Instytut często napotkał trudności związane z możliwością zaplanowania rzeczywistych potrzeb finansowych, co wynikało z wcześniejszych niedoszacowań w limicie ustawy;

- 4) dotacji celowej na inwestycje Narodowego Instytutu – stała kwota 2 mln zł została ustalona na podstawie wcześniejszych lat, kiedy wydatki majątkowe instytucji oscylowały w tym przedziale. Analiza ta wykazała, że taki poziom finansowania był wystarczający do realizacji niezbędnych inwestycji majątkowych. Dotychczasowe wydatki wskazują, że NIW–CRSO ma ograniczone potrzeby inwestycyjne, które obejmują głównie modernizację infrastruktury technicznej, zakup wyposażenia oraz rozwój systemów informatycznych. Wydatki majątkowe obejmują modyfikacje i aktualizacje systemów informatycznych, które są niezbędne do obsługi nowych programów i narzędzi wdrażanych w ramach działalności NIW–CRSO. Każde nowe rozwiązanie wymaga integracji z istniejącą infrastrukturą, co generuje określone koszty. Systemy informatyczne muszą być regularnie modernizowane, aby spełniały rosnące wymagania techniczne i prawne, np. w zakresie bezpieczeństwa danych oraz zgodności z aktualnymi przepisami dotyczącymi przetwarzania informacji. Stały poziom wydatków umożliwia efektywne planowanie działań związanych m.in. z IT, bez ryzyka przerywania kluczowych procesów wynikających z braku środków na niezbędne inwestycje w systemy wspierające realizację programów NIW–CRSO. Podsumowując, kwota 2 mln zł rocznie wskazuje potencjalną możliwość finansowania wydatków majątkowych, ale jej wykorzystanie zależy od dostępności środków w budżecie, co wymaga dalszych decyzji planistycznych;
- 5) pozostałych zadań zleczanych przez Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w trybie art. 24 ust. 3 pkt 12 ustawy o NIW–CRSO;
- 6) dotacji celowej na realizację przez Narodowy Instytut nowego programu mającego na celu wzmocnienie małych i średnich organizacji pozarządowych spoza dużych ośrodków miejskich w wysokości 70 000 tys. zł w 2025 r.

Poza skutkami finansowymi określonymi w powyższej tabeli projekt przewiduje ustalenie maksymalnych limitów wydatków budżetu państwa także na lata 2035-2036, zgodnie z art. 50 ust. 1a ustawy o finansach publicznych. Projektowany maksymalny limit w roku 2036 – 251,3 mln zł. W 2025 r. zostaną rozpoczęte prace nad nowelizacjami programów rządowych, a w kolejnych latach nad ich nowymi edycjami wykraczającymi poza rok 2030. Z pewnością programy rozwoju społeczeństwa będą potrzebne, a ich wartość nie może spaść choćby ze względu na inflację. Na chwilę obecną nie można wskazać konkretnych źródeł finansowania, ponieważ zwiększone limity finansowe nie zostały jeszcze uwzględnione w ustawie o NIW–CRSO. Dopiero ich uwzględnienie umożliwi określenie dostępnych środków i realizację dalszych działań w ustawie budżetowej na rok 2025 i lata następne. Podwyższenie limitu wydatków przewidzianych na lata przyszłe nie oznacza automatycznego zwiększenia faktycznie dostępnych środków finansowych w planie finansowym instytucji. Zmiana ta stanowi jedynie formalną możliwość alokacji większych wydatków w przyszłości, jednak ich faktyczne wykorzystanie uzależnione będzie od limitu ustalonego przez Ministra Finansów dla cz. 16 i zatwierdzenia budżetu państwa oraz zapisów w szczegółowym planie finansowym NIW na rok 2025 i kolejne lata.

	Instytut podczas prac nad ustawą budżetową zgłaszał zapotrzebowanie na dodatkowe środki: 7) w ramach Programu Korpus Solidarności – Rządowego Programu Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego na lata 2018–2030 – o kwotę 6 934 tys. zł (która to wartość nie mogła być uwzględniona w części z uwagi na limit w budżecie, który został ustalony przez KPRM); i tak środki w wysokości 6 811 tys. zł zostały zaplanowane w rezerwie celowej budżetu państwa, natomiast różnica 123 tys. zł nie mogła być zaplanowana z uwagi na niewystarczającą kwotę środków w limicie ustawy; 8) na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Kompleksowa adaptacja budynku hotelowego przy ul. Belwederskiej w Warszawie na budynek biurowy – siedzibę NIW–CRSO” o kwotę 6 700 tys. zł, która wynika decyzji nr FG6.4143.116.2023.P-1.1173.MSO z dnia 18.08.2023 r. w sprawie korekty decyzji nr 1/2022 Ministra Finansów z 23.09.2022 r. nr FG6.4143.43.2022.974.MSO o zapewnieniu finansowania, która w poprzednich latach również planowana była w rezerwie celowej; Ponadto NIW–CRSO złożył wniosek o dodatkowe zapotrzebowanie na środki na realizację zadań: 9) 5 000 tys. zł na Rządowy Program Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018–2030; 10) 3 000 tys. zł na Rządowy Program Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych ROHIS na lata 2018–2030; 11) jednocześnie poprawką do ustawy budżetowej na rok 2025 r. druk senacki 229 w załączniku nr 2 zgłoszono środki w części 83 – rezerwy celowe w rozdziale 75818 Rezerwy ogólne i celowe kwotę 70 000 tys. zł w pozycji „Środki dla Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na realizację programu wzmocnienia małych i średnich organizacji pozarządowych spoza dużych ośrodków miejskich”. W odniesieniu do ustawy budżetowej na rok 2025 w projekcie planu finansowego NIW–CRSO zostały zaplanowane środki: w części 16: Dotacja podmiotowa –16 547 tys. zł Dotacja celowa 189 738 tys. zł: 1) dotacja celowa na Rządowy Program Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych na lata 2018–2030 – 15 000 tys. zł; 2) dotacja celowa na Rządowy Program Wspierania Rozwoju Uniwersytetów Ludowych na lata 2020–2030 – 14 300 tys. zł; 3) dotacja celowa na Rządowy Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018–2030 – 9 522 tys. zł; 4) dotacja celowa na Korpus Solidarności – Rządowy Program Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego na lata 2018–2030 – 21 066 tys. zł; 5) dotacja celowa na Rządowy Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030 – 80 000 tys. zł; 6) dotacja celowa na Rządowy Program Wspierania Rozwoju dla Międzynarodowych Domów Spotkań na lata 2020–2030 – 2 850 tys. zł; 7) dotacja celowa na Rządowy Program Polski Inkubator Rzemiosła 2021–2030 – 10 000 tys. zł; 8) dotacja celowa na Rządowy Program Rozwoju Organizacji Poradniczych na lata 2021–2030 – 15 000 tys. zł; 9) dotacja celowa na Rządowy Program Fundusz Młodzieżowy na lata 2022–2033 – 20 000 tys. zł; 10) dotacja na wydatki inwestycyjne NIW – 2 000 tys. zł. Ponadto w rezerwie celowej ujęte zostały niżej wymienione środki: a) w ramach Programu Korpus Solidarności – Rządowego Programu Wspierania
--	--

	i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego na lata 2018–2030 – w wysokości 6 811 tys. zł, b) na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Kompleksowa adaptacja budynku hotelowego przy ul. Belwederskiej w Warszawie na budynek biurowy – siedzibę NIW–CRSO” w wysokości 6 700 tys. zł, c) w pozycji 70 „Środki dla Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na realizację programu wzmocnienia małych i średnich organizacji pozarządowych spoza dużych ośrodków miejskich” w wysokości 70 000 tys. zł. Realizacja przedstawionych w projekcie zadań będzie finansowana w ramach limitów wydatków właściwych jednostek sektora finansów publicznych na dany rok i nie będą one stanowiły podstaw do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa na ten cel.
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
	osoby niepełnosprawne i osoby starsze	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Projekt nie wywiera wpływu na działalność dużych przedsiębiorstw.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projekt nie wywiera wpływu na działalność mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projekt nie wywiera wpływu na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne i osoby starsze.						
	osoby niepełnosprawne i osoby starsze							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych. Projekt będzie miał pozytywny wpływ na funkcjonowanie organizacji pozarządowych, przez zwiększenie wysokości środków przeznaczonych na dotacje z programów wspierania społeczeństwa obywatelskiego. Projektowane zmiany w ustawie o NIW–CRSO pozwolą w związku z powyższym na wsparcie finansowe większej liczby zadań zleczanych organizacjom pozarządowym. Co więcej przy zlecaniu zadań publicznych Narodowy Instytut będzie mógł współpracować nie tylko z Przewodniczącym Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, ale także z poszczególnymi ministrami „działowymi” – w związku z projektowaną zmianą art. 24.							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

☐ tak

☐ nie

☒ nie dotyczy

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz: Projektowane zmiany w ustawie o NIW–CRSO umożliwią wsparcie finansowe ze strony administracji rządowej dla większej liczby zadań zlecanych organizacjom pozarządowym. Co więcej przy zlecaniu zadań publicznych Narodowy Instytut będzie mógł współpracować nie tylko z Przewodniczącym Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, ale także z poszczególnymi ministrami „działowymi” – w związku z projektowaną zmianą art. 24, co znacznie poszerzy obszar dotowanych zadań publicznych.	
9. Wpływ na rynek pracy	
Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na rynek pracy.	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☒ inne: organizacje pozarządowe
☐ informatyzacja ☐ zdrowie	
Omówienie wpływu	Projekt będzie miał pozytywny wpływ na funkcjonowanie organizacji pozarządowych, przez zwiększenie wysokości środków przeznaczonych na dotacje z programów wspierania społeczeństwa obywatelskiego.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Od momentu wejścia ustawy w życie.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak.	